Hajzer Anna Sára
közjegyzőjelölt, Budapest
ORCID: -

ESEMÉNYEK

Beszámoló a 2026. június 25. napján megtartott ELTE ÁJK Kari Könyvbemutatóról

EVENTS

Report on the ELTE Faculty of Law Book Launch held on 25 June 2026

DOI: 10.66103/KK.2026.3.10

Az Eötvös Loránd Tudomány Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara minden félévben megrendezi a kari kiadó gondozásában megjelent legújabb jogi szakkönyvek és monográfiák megismerését elősegítő könyvbemutatót. 2026. június 25-én dr. Vékás Lajos professor emeritus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, dr. Gárdos-Orosz Fruzsina egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, dr. Koósné dr. Mohácsi Barbara egyetemi adjunktus, dr. Lápossy Attila egyetemi adjunktus, valamint dr. Reines János egyetemi tanársegéd nemrégiben megjelent szakkönyvét ismerhette meg a hallgatóság a Kari Tanácsteremben. Az esemény moderátora dr. Szabados Tamás egyetemi docens, dékánhelyettes (*ELTE ÁJK*) volt.

A jogalkalmazói munka – különösképp a közjegyzőség – számos területén kiemelt jelentőséggel bír az öröklési anyagi jogi szabályok ismerete, azok értelmezése. Dr. Vékás Lajos idén megjent Öröklési jog c. monográfiája újabb kapaszkodót nyújthat a nap mint nap felmerülő öröklési jogi kérdések megválaszolásában, a jogszabályok megfelelő alkalmazásában. A tankönyvnek is szánt művet Prof. Dr. Benke József egyetemi tanár (*Pécsi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar*), a Magyar Tudományos Akadémia doktora ismertette meg a hallgatósággal. A könyv méltatása során az előadó középpontban helyezte a nemrégiben megjelent mű összehasonlítását a szerző korábbi, 2007-ben megjelent Öröklési Jog c. jegyzetével, továbbá a monográfia kézikönyvként történő alkalmazásának vizsgálatát.

A professzor úr kiemelte, hogy a szerző előző öröklési jog területén kiadott művéhez képest a joganyag 30-40%-kal bővült, amelyre tekintettel szükségessé vált egy átfogó, kiterjedő, gyakorlati szempontból is alkalmazható tankönyv. Dr. Vékás Lajos idén megjelent művének kézbevételekor először a könyv szerkezeti egységeivel ismerkedhet meg az olvasó. Az öt fő egységre, és azonbelül húsz fejezetre tagolódó tankönyv, a lábjegyzetek terén takarékos – ezzel segítve az összetett joganyag nyomonkövethetőségét –, számos jogesetet és számítási példát tartalmaz. Az előadó kihangsúlyozta, hogy az öröklési jog területén erőteljesen érvényesül a nemzeti jelleg, amelyből kifolyólag kihívást jelent a kutató számára az összehasonlító jog alkalmazása. Ennek ellenére a monográfiában számos külföldi, többek között német területről származó joganyag kerül ismertetésre. A könyv bemutatója kitért arra is, hogy a mű részletesen tárgyalja az öröklési jog univerzálisan megjelenő négy alapproblémáját: az állam öröklését, a törvényes öröklés, a végintézkedés útján történő öröklés, valamint a kötelesrész viszonyát, az élők közötti halál esetére történő rendelkezések és a végintézkedés kapcsolatát, továbbá az élők közötti jog megkerülését. Ezen alapproblémák a mai jogrendszerben is fellelhetőek, amelyeket tovább tarkítanak a magyar jogrendszer sajátosságai. Végezetül a könyv bemutatásból a hallgatóság megtudhatta, hogy a monográfia mindenre kiható figyelemmel, de a lehető legtömörebben veszi górcső alá a magyar öröklési jogot, tankönyvként elősegítve nemcsak a joghallgatók, hanem a jogalkalmazók munkásságát is.

Dr. Koósné dr. Mohácsi Barbara Büntetés-végrehajtási jog c. művét dr. Végh Marianna ügyész mutatta be. 2013-tól kezdődően a büntetés-végrehajtás területén jelentős jogszabályi változások figyelhetőek meg. Az éveken keresztül tartó törvényi módosítások indokolttá tették egy új oktatás és gyakorlat területén egyaránt alkalmazható szakirodalmi mű megszületését. Dr. Koósné dr. Mohácsi Barbara jegyzete a büntetés végrehajtási törvény szerkezetét követve, számos gyakorlati példán keresztül segít eligazodni a megváltozott büntetés végrehajtási rendszerben. Jól olvasható, könnyen tanulható módon viszi végig az olvasót az alkalmazható szankciókon, kiemelve az elmúlt évek változásait, különös tekintettel a szabadságvesztés intézményére. A laudációban az előadó kiemelte, hogy a mű nemcsak meghatározza a jogterület lényeges fogalmait, hanem a gyakorlati életben is megtapasztalható helyzetekkel árnyalja, teszi érthetővé azokat. A jegyzet átfogó jellegű, nem korlátozódik kizárólag a büntetés végrehajtás területére, hanem nyitott a kapcsolódó jogterületek felé, így kitér alkotmányjogi és büntetőjogi kérdésekre is. Ez a nyitottság a könyv szemléletét is jellemzi. Már a mű előszavában találkozhat az olvasó azon szemléletformáló, humanista gondolattal, amely szerint az elítélt nem tárgya, hanem alanya a büntetés-végrehajtásnak. Ügyész asszony végezetül kiemelte, hogy a megjelent könyvért dicséret és köszönet jár a szerzőnek, hiszen nemcsak átfogja és szintetizálja a büntetés

végrehajtás rendszerét gyakorlati és tudományos szempontból, hanem segíti a megfelelő tudás elmélyítését.

Áttérve az alkotmányjog területére dr. Lápossy Attila Egyensúlyban az autonómia és a védelem között? - A gyermek alapjogi jogalanyiságának, joggyakorlásának és jogvédelmének alkotmányjogi sarokpontjai c. – a szerző PhD. dolgozata alapján született – monográfiát dr. Zeller Judit habilitált egyetemi docens mutatta be. A mű az alábbi, a szakkönyv mottójaként is tekinthető Antoine de Saint-Exupéry idézettel vezeti be az olvasót a gyermekjogok világába: *„A nagyok semmit sem értenek meg maguktól, a gyerekek pedig belefáradnak, hogy örökös-örökké magyarázgassanak nekik”.* Az előadó kiemelte, hogy a mű hosszú évek tudományos kutatásának eredménye, amely elméleti keretet kíván rajzolni témája fölé. A laudáció során a hallgatóság a mű egyes fejezeteinek főbb pontjaiba, kérdéseibe nyerhetett betekintést. A kezdeti alapozó fejezet egy komplex elméleti, dogmatikai elemzés keretében mutatja be a gyermek sajátos, felnőttekétől eltérő, alapjogi jogalanyiságának értelmezését, illetve a felnőttekétől megkülönböztetett joggyakorlását, végigvezetve az olvasót a gyermekjogok kialakulásának legjelentősebb történeti állomásain. Ezt követően a mű részletesen, „mélyfúrás” -szerűen elemzi a gyermek jogalanyiságának kérdéseit, az életkori határhúzás által felvetett problémákat. A szerző a monográfiájában külön fejezetet szentel a gyermek-szülő-állam hármasának, elemezve a szülő neveléshez való jogát, illetve az állam szerepét. A mű utolsó érdemi fejezete a gyermekek jogainak érvényesítését részletezi, előtérbe helyezve a különböző jogvédelmi fórumok szerepét. Végezetül az előadó kiemelte, hogy a mű önálló dogmatikai keretrendszert teremtett gyermekjogok területén, nemcsak tudományos, hanem gyakorlatias, esetjogra fókuszáló elemzéseivel.

Prof. Dr. Papp Tekla egyetemi tanár (*Nemzeti Közszolgálati Egyetem*), a Magyar Tudományos Akadémia doktora dr. Reines János A franchise szerződés jogi szabályozása c. művéről tartott prezentációt a hallgatóság számára. A franchise szerződés a jelenlegi gazdaság egyik legösszetettebb magánjogi konstrukciója, amelyet bár szabályoz a magyar polgári törvénykönyv, a gyakorlatban mégis számos értelemzési bizonytalanságot és kérdést vet fel. A szerző doktori dolgozata alapján készült monográfia joggazdaságtani szempontból a külföldi jogygyakorlati megoldásokat figyelembe véve ad a mindennapi kihívásokra átfogó, tudományosan megalapozott és kritikai igényű választ. A logikusan felépített mű a kutatási céltól indulva, elsőként körbejárja a franchise szerződés definícióját, elhatárolja a többi szerződéstípustól, kitérve a reguláció diszpozitív és kógens elemeire. A jogintézményre alkalmazandó szabályok ismertetését követően a szerző végigvezeti az olvasót a szerződéskötés szabályaitól kezdődően, az érvénytelenség, a szerződésszegés, a szerződésmódosítás kérdéskörén át a megszűnés és a megszüntetés témaköréig. A monográfia végén a szerző elhelyezi

saját művét a szakirodalomban, megvilágítja tudományos eredményeit. Az mű célja,hogy a magyar polgári törvénykönyvre fókuszálva, ugyanakkor a külföldi – többek között az USA-ban, Franciaországban, Oroszországban, valamint Japánban alkalmazott – gyakorlati és elméleti megoldásokat sem mellőzve segítse a jogalkalmazókat a franchise szerződések világában. A laudáció végén professzor asszony gratulált a szerzőnek, kiemelte a monográfia nyitottságát az új jogi megoldásokra, reflexióját más véleményekre és leszögezte, hogy a franchise szerződések szakirodalmában megkerülhetetlen kötettel lett gazdagabb a magyar jogi szakirodalom.

A könyvbemutató esemény zárásaként dr. Gárdos-Orosz Fruzsina tudományos akadémiai doktori értekezése alapján született Alkotmánybíróság(ok) veszélyhelyzetben c. művét ismerhette meg a közönség Prof. Dr. Halmai Gábor professor emeritus, a Magyar Tudományos Akadémia doktorának előadásában. A mű a középpontjába a magyar, a szlovák, a cseh és a lengyel alkotmánybíróságok jogállami válsághelyzetben történő működésének vizsgálatát helyezi. A monográfiában a szerző alkotmánybírósági határozatokon és számos jogirodalmon alapuló összehasonlító alkotmányjogi elemzésen keresztül ismerteti az alkotmánybíróságok Covid-19 világjárvány időszaka, valamint általános alkotmányossági válság alatti működését. Az általános alkotmányossági válság keretei között a szerző arra keresi a választ, hogy a visegrádi országokban mennyiben érvényesültek a rendszerváltáskor megfogalmazott elképzelések, az alkotmánybíróságok milyen mértékben voltak képesek ellenállni a mindenkori kormányzati akaratnak. E kérdéskörben kiemelte, hogy a magyar és a lengyel alkotmánybíróságok kis mértékű rezilienciát mutattak az illiberális kormányzati törekvésekkel szemben, ellentétben a cseh alkotmánybíróságok visszafogott és a szlovák alkotmánybíróság erős rezilienciájával. Az előadás második felében az előadó kitért a magyar alkotmánybíróságok helyzetére, majd a lehetőséget megragadva jó tanáccsal látta el az immár közjogi szerepet betöltő szerzőt.

Az esemény zárásaként dékánhelyettes úr gratulált a szerzőknek a megjelent műveikhez és köszönetet mondott a bemutatóknak a színvonalas prezentálásért. Összességében a 2026. június 25. napján megtartott könyvbemutatón a hallgatóság olyan nemrégiben megjelent jogi szakirodalmi művel ismerkedhetett meg, amelyek nemcsak a joghallgatók, hanem a jogtudomány művelői, valamint alkalmazói számára is kapaszkodót nyújthatnak. Legyen szó akár az alkotmányjog, a büntetőjog vagy a polgári jog területéről a bemutatott művek kiérdemelten foglalják el méltó helyüket a szakirodalomban.